

# STATISZTIKA

## Az oktatás nemzetgazdasági ág körébe tartozó közbeszerzések főbb jellemzői a 2019. évben

Káli Gabriella Mária, statisztikai elemző, Közbeszerzési Hatóság

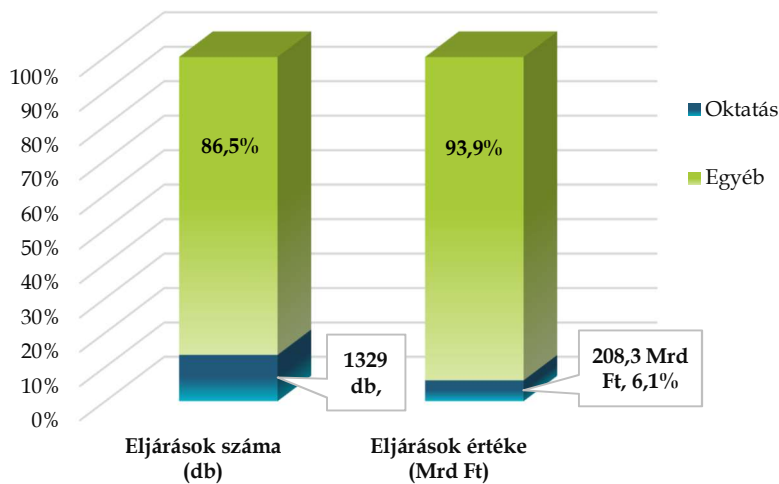
DOI:10.37371/KEP.2020.3.3

Címszavak: közbeszerzés, statisztika, oktatási, eljárásrend

Az oktatás nemzetgazdasági ág közbeszerzéseit a következő módszer szerint válogattuk ki a 2019. évre: a CPV kód alapján kerültek szűrésre azon eljárások, amelyek valamely oktatási tevékenységhez kötődtek, továbbá kiválasztottuk azon közbeszerzéseket is, amelyek az oktatási intézmények ellátására vonatkoztak, valamint az oktatási intézmények építésével, illetve felújításával álltak összefüggésben. Az oktatási intézmények esetén három csoport került meghatározásra: az iskola-előkészítést végző óvodák (ISCED<sup>1</sup> 0. szintje), a közoktatásba tartozó iskolák (ISCED 1-4. szintje), és a felsőoktatás (ISCED 5. és annál magasabb szintje) körébe tartozó intézmények. A beszerzés tárgya esetén a megszokott három kategória (építési beruházás, árubeszerzés, szolgáltatás) kiegészítésre került egy negyedikkel, a képzéssel, amely a szolgáltatás alkategóriájaként határozható meg. Ezzel elkülönítettük azon közbeszerzéseket, amelyek az oktatás valamilyen formáját rendelik meg a gazdasági szereplőktől, és a hagyományos felosztás megmaradt azoknak az eseteknek, amelyek az oktatási intézményeket támogatják.

Összességében elmondható, hogy az oktatás nemzetgazdasági ághoz 1329 db eredményes eljárás<sup>2</sup> kapcsolódott 2019-ben, ami a közbeszerzési eljárásokon belül 13,5%-ot tett ki. Összértékben 208,3 milliárd forintot fordítottak e beszerzésekre, ami 6,1 százaléka volt a közbeszerzések összértékének (1. ábra).

1. ábra: Az oktatáshoz kapcsolódó beszerzések aránya a közbeszerzésekben, 2019



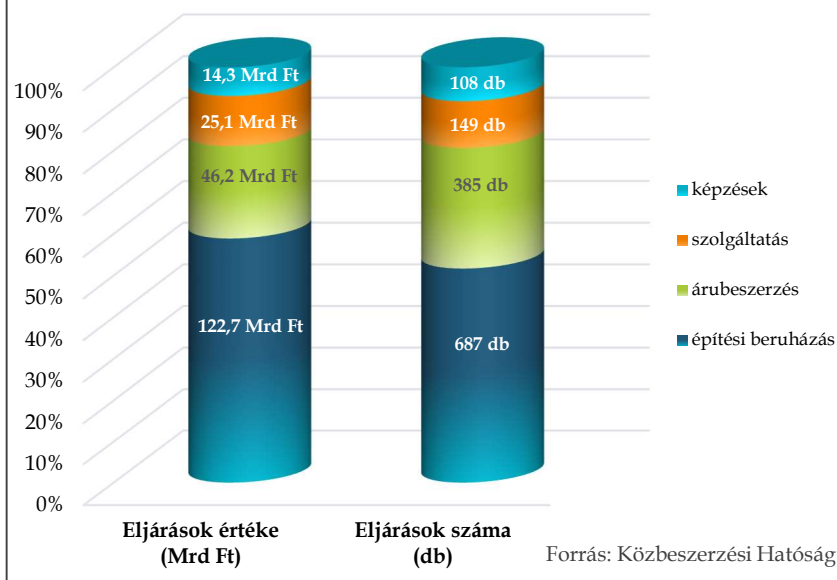
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Az oktatáshoz kapcsolódó közbeszerzésekben belül a legnagyobb hányadot mind számban, mind értékben az építési beruházások tették ki (2. ábra): ez 687 db eljárást (51,7%) jelentett, 122,7 milliárd forint összértékben (58,9%). Ezt követték az árubeszerzések 385 db eljárással (29%), 46,2 milliárd forint összértékben (22,2%), majd a szolgáltatások 149 db eljárással (11,2%), amelyek értéke 25,1 milliárd forintot (12,%) tett ki. Képzések beszerzésére 108 db (8,1%) eljárás esetén került sor, 14,3 milliárd forint összértékben (6,9 %).

<sup>1</sup> The International Standard Classification of Education (ISCED): Az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszere.

<sup>2</sup> Az adatok nem tartalmazzák azon eljárásokat, amelyek keretmegállapodás megkötésére irányultak.

2. ábra: Az oktatási közbeszerzések megoszlása a beszerzés tárgya szerint, 2019



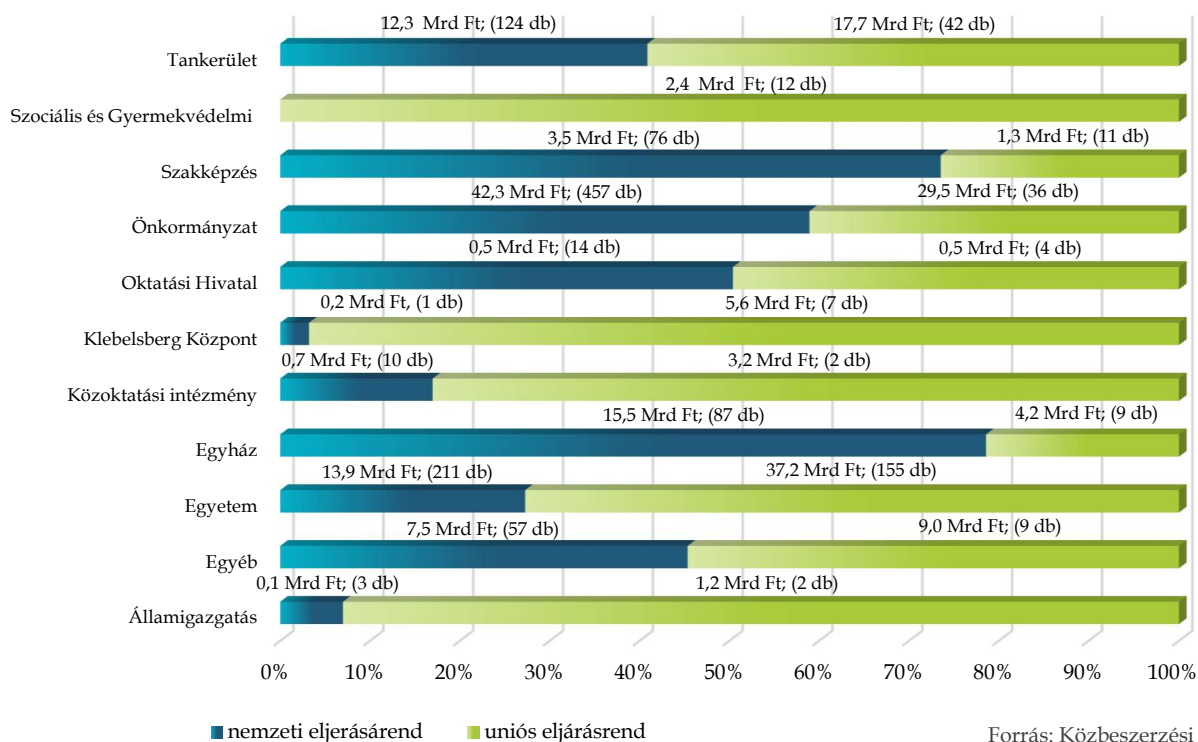
bonyolították le közbeszerzési eljárást. A nemzeti eljárásrendű közbeszerzések számának és értékének aránya az egyháznaknál volt a legmagasabb, miközben az uniós eljárásrendű közbeszerzések esetén ez a szociális és gyermekvédelemlnél fordult elő.

A tavalyi évben az összes oktatáshoz kapcsolódó közbeszerzés 78,3 százalékát nemzeti-, 21,7 százalékát pedig uniós eljárásrendben bonyolították le. A nemzeti eljárásrendben az oktatáshoz kapcsolódó eljárások 96,4 milliárd forintot, az uniós eljárásrendű közbeszerzések pedig 111,9 milliárd forintot alkottak. Az 3. ábrán látható, hogy mind értékben, mind az eljárások számát tekintve a legtöbb oktatáshoz kapcsolódó közbeszerzést az önkormányzatok bonyolították le (71,7 milliárd Ft; 493 db), őket követték

A 3. ábrán látható adatok azt mutatják, hogy az oktatás nemzetgazdasági ágban kiírt közbeszerzésekhez köthető ajánlatkérők a nemzeti, illetve uniós eljárásrend szerint 2019-ben mekkora számban és értékben

az egyetemek (51,1 milliárd Ft; 366 db), és a tankerületek (30 milliárd Ft; 166 db).

3. ábra: Az oktatási közbeszerzések eljárásrend szerinti megoszlása az ajánlatkérők szerint, 2019-ben



**1. táblázat: Az oktatási intézmények által igénybe vett szolgáltatások száma (db) és értéke (millió Ft), 2019. év**

Szolgáltatások	50 millió Ft alatt		50-200 millió Ft között		200 millió és 1 milliárd között		1 milliárd felett	
	száma	értéke	száma	értéke	száma	értéke	száma	értéke
Diákmunka			3	253,6				
Egészségbiztosítás	2	60						
Étkeztetés	4	104,3	7	769,2	5	1913,6	3	11066,1
Gép karbantartás	5	180,7	7	588,1	2	669,9		
Hatósági feladatok	5	96,9	2	166,1				
Informatika	4	62,6			2	624,8		
Közüzemi szolgáltatás	15	407,2	15	1463,6	1	700,4	1	1488,9
Neptun	3	136,9	1	67,6	4	1224,7		
Nyomda	8	249,5	1	65				
Pénzügyi, biztosítási szolgáltatások	2	63,8	3	252,7	1	451,6		
Reklám, piackutatás	2	27,8						
Rendezvényszervezés	17	437,1	8	699,2				
Szakértői munka	3	60,9	1	83,8	1	295,3		
Személyszállítás	8	133,7	3	296,8				
<b>Összesen</b>	<b>78</b>	<b>2021,4</b>	<b>51</b>	<b>4705,7</b>	<b>16</b>	<b>5880,3</b>	<b>4</b>	<b>12555</b>

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Az oktatási intézmények által igénybe vett szolgáltatások megoszlását a szolgáltatás típusa szerint az 1. táblázat tartalmazza.

Az eljárások számát tekintve a legtöbb közbeszerzést a közüzemi szolgáltatások<sup>3</sup> (32 db) igénybevételére folytatták le, ezt követte a rendezvényszervezés (25 db), majd az étkeztetés (19 db). A legnagyobb értékű szolgáltatásokat az étkeztetés (13,9 Mrd Ft), a közüzemi szolgáltatások (4,1 Mrd Ft), és fej-fej mellett a gépek, berendezések karbantartása és a Neptun rendszer üzemeltetése alkották (1,4 Mrd Ft).

A 4. ábrán lévő adatokból látható, hogy az oktatási tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatásokon belül legnagyobb számban és értékben az egyetemek bonyolítottak le közbeszerzéseket a 2019-es évben (69 db; 11,4 Mrd Ft), megelőzve az önkormányzatokat (30 db, 9,2 Mrd Ft). A szolgáltatásokon belül az egyetemek a legtöbb pénzt étkeztetésre (5,3 Mrd Ft),

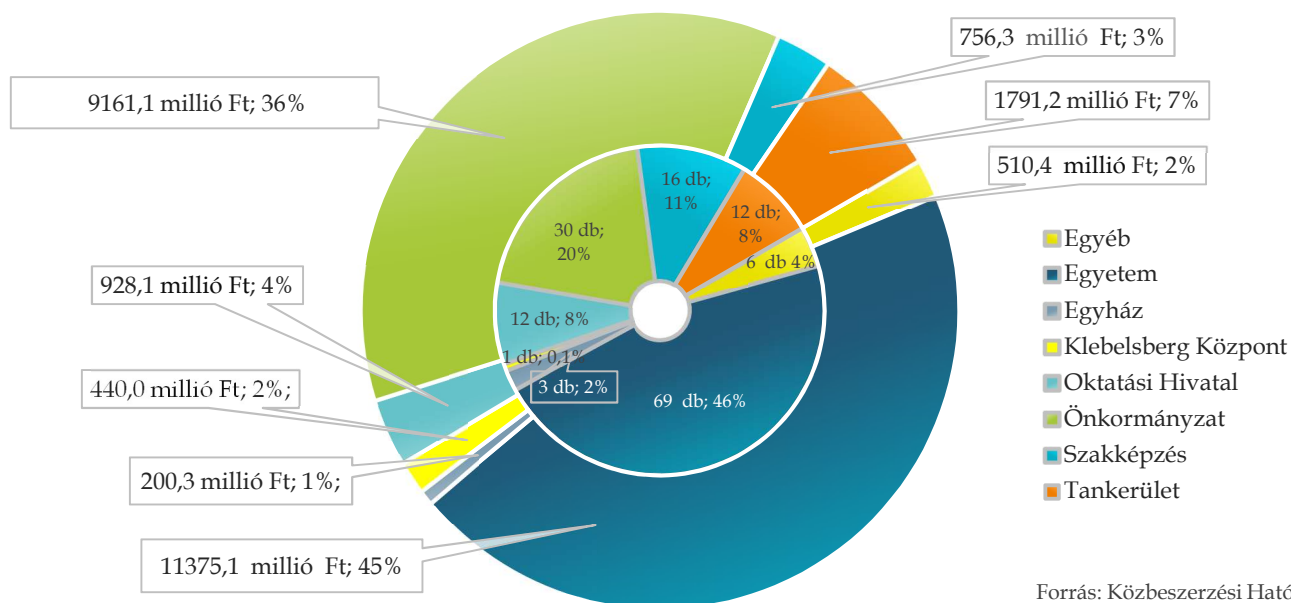
közüzemi szolgáltatásra (1,9 Mrd Ft), és a gépek, berendezések karbantartására fordították (1,4 Mrd Ft), miközben az önkormányzatok 8,5 milliárd forintot költöttek étkeztetésre.

Az oktatási intézmények által igénybe vett árubeszerzések megoszlását az árubeszerzés típusa szerint az 2. táblázat tartalmazza.

Hasonlóan a szolgáltatásokhoz, az árubeszerzések esetén is a legfontosabb tételek között szerepelt az, ami az intézmények fenntartásához elengedhetetlenül szükséges: a gáz, villany és hőszolgáltatás biztosítása érdekében 78 db eljárást bonyolítottak le, melyek együttes értéke 23,8 milliárd forintot tett ki. Ezt követték az egyetemek labor eszköz beszerzései. (121 db; 9,4 Mrd Ft), valamint az informatikai eszközök beszerzése (58 db; 7,6 Mrd Ft).

<sup>3</sup> A közüzemi szolgáltatások kategóriája magába foglalja a takarítást, a hulladékelszállítást, és a vezetékes telefonszolgáltatást.

4. ábra: Az ajánlatkérők típusa a szolgáltatások körében kiírt oktatási közbeszerzések esetén, 2019-ben

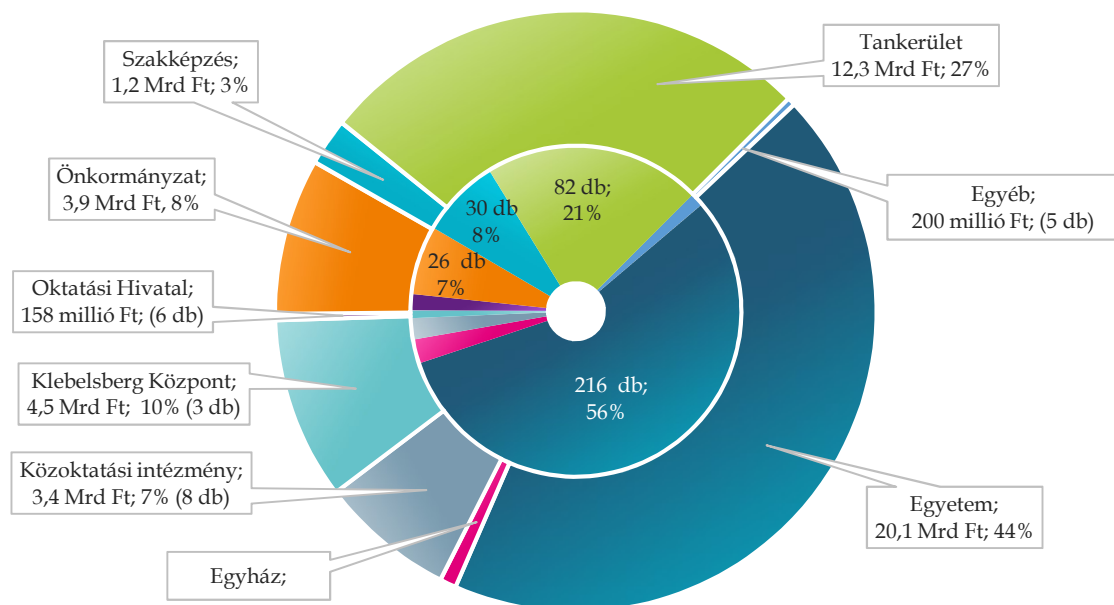


2. táblázat: Az oktatási intézmények által igénybe vett árubeszerzések száma (db) és értéke (millió Ft), 2019. év

Szolgáltatások	50 millió Ft alatt		50-200 millió Ft között		200 millió és 1 milliárd között		1 milliárd felett	
	száma	értéke	száma	értéke	száma	értéke	száma	értéke
Audio-vizuális eszközök	5	51,1						
Bútor	26	507	5	552,9	1	227,6		
Egyéb	20	382,1	2	247,1	1	207,7		
Élelmiszer	3	91,6	1	145,1				
Energia beszerzés	21	678,5	35	3814,9	16	6468,9	6	12847
Gépjármű beszerzés	6	58,7	3	171				
Informatika	47	791,1	8	490,3	1	433,1	2	5869,3
Irodaszer	1	14						
Konyhai berendezések	2	14,8						
Labor eszközök	76	1773,8	37	3449,5	7	2211,4	1	2035,6
Nyomtató	2	51,6		0				
Orvosi eszközök	3	74,5		0				
Óvoda eszközök	2	16,9		0				
Reklámanyag	2	50,8	1	59,9				
Sporteszköz	5	58,3	1	93,2				
Szakirodalom	5	153,3	4	282,6	1	332,7		
Taneszköz beszerzés	17	200,9	6	727,1				
Tisztítószer	1	10,4	1	55	1	462,3		
<b>Összesen</b>	<b>244</b>	<b>4979,6</b>	<b>104</b>	<b>10088,4</b>	<b>28</b>	<b>10343,8</b>	<b>9</b>	<b>20752</b>

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

5. ábra: Az ajánlatkérők típusa az árubeszerzés körében kiírt oktatási közbeszerzések esetén, 2019-ben



Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A legtöbb pénzt az oktatáshoz kapcsolódó árubeszerzéseken belül az egyetemek költötték el, összesen 20,1 milliárd forintot (5. ábra). Őket követték a tankerületek (12,3 Mrd Ft), valamint a Klebsberg Központ (4,5 Mrd Ft) és az önkormányzatok (3,9 Mrd Ft).

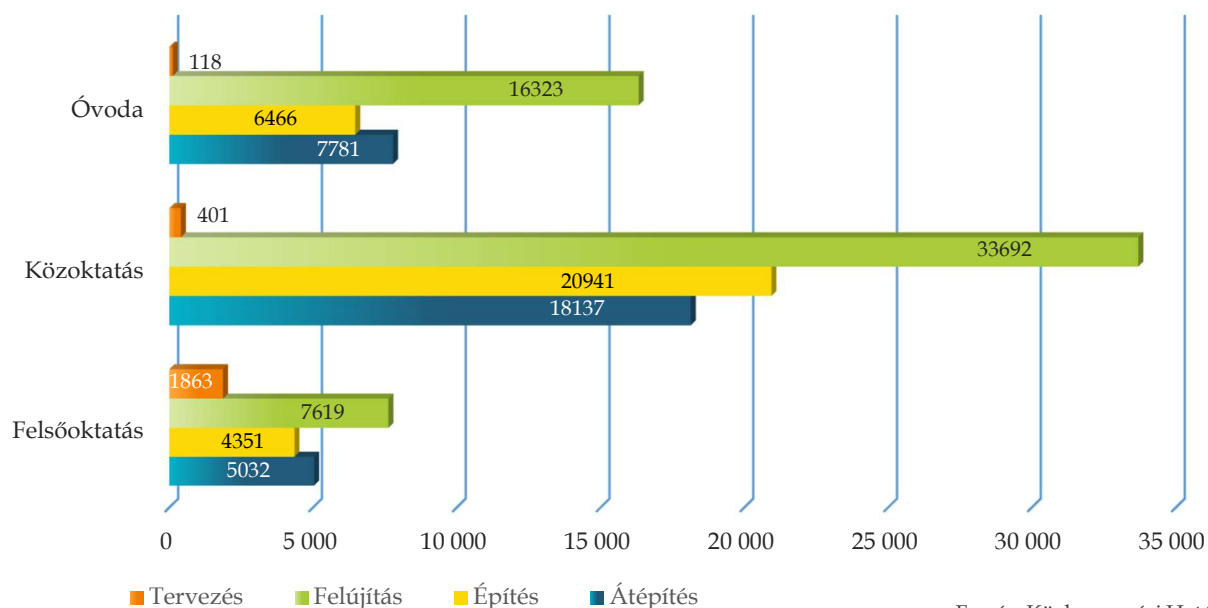
Az oktatási intézmények építési beruházásai esetén két fő szempont került figyelembe vételre: az egyik, hogy milyen célból valósították meg a közbeszerzést, a másik, hogy az oktatás mely területén hasznosult. A közbeszerzés tárgya szerint így ebben az esetben négy csoportot különítettünk el. Elsőként a tervezés, amelyek esetén egy jövőben megvalósuló beruházás előkészítését végzik el (ez szolgáltatásnak is tekinthető, de miután szorosan kapcsolódik az építőiparhoz és sok esetben nem különül el az építkezéstől, tartalmilag ide sorolható). A másik csoport a felújítás, ahová azon közbeszerzések tartoznak, amelyek által a már meglévő épületek korszerűsítését, felújítását, állagmegóvását végzik el (ez sok esetben energetikai felújítást jelentett, pl. korszerű fűtés kialakítását, nyílászárók cseréjét, az épület szigetelését). Az átépítésbe azon közbeszerzések kerültek, amelyekben nem csupán az épület felújítását

vállalták, hanem új helyiségek kialakítását is<sup>4</sup> (itt szűrésre kerültek azon eljárások, ahol az átépítés célja bölcsőde kialakítása volt, mert ezen intézménytípus a szociális ellátás körébe tartozik). Az építés kategória az újépítésű épületek kivitelezését tartalmazza, továbbá ide kerültek azok a közbeszerzések is, amelyek tárgya műszaki ellenőri tevékenység volt.

2019-ben óvodai beruházásra 285 db közbeszerzést nyertek el 30,7 Mrd forint összértékben, amelyen belül az önkormányzatok részesedése 90 százalékot tett ki (256 db, 27,6 Mrd Ft). A közoktatás esetében 309 db eljárás zárult eredményesen, összesen 73,2 Mrd forint értéket alkotva. E csoporton belül a legnagyobb összeget, 29 Mrd forintot (127 db eljárásban) itt is az önkormányzatok fizették, őket a tankerületek követték 15,7 Mrd forinttal (67 db eljárás), nem sokkal meghaladva az egyházakhoz tartozó 15 milliárd forintos értéket (60 db eljárásban). A felsőoktatásban 93 db közbeszerzés volt, 18,9 Mrd forint összértékben, ebből az egyetemekhez 86 db eljárás tartozott 17,7 Mrd forint értékben (6. ábra).

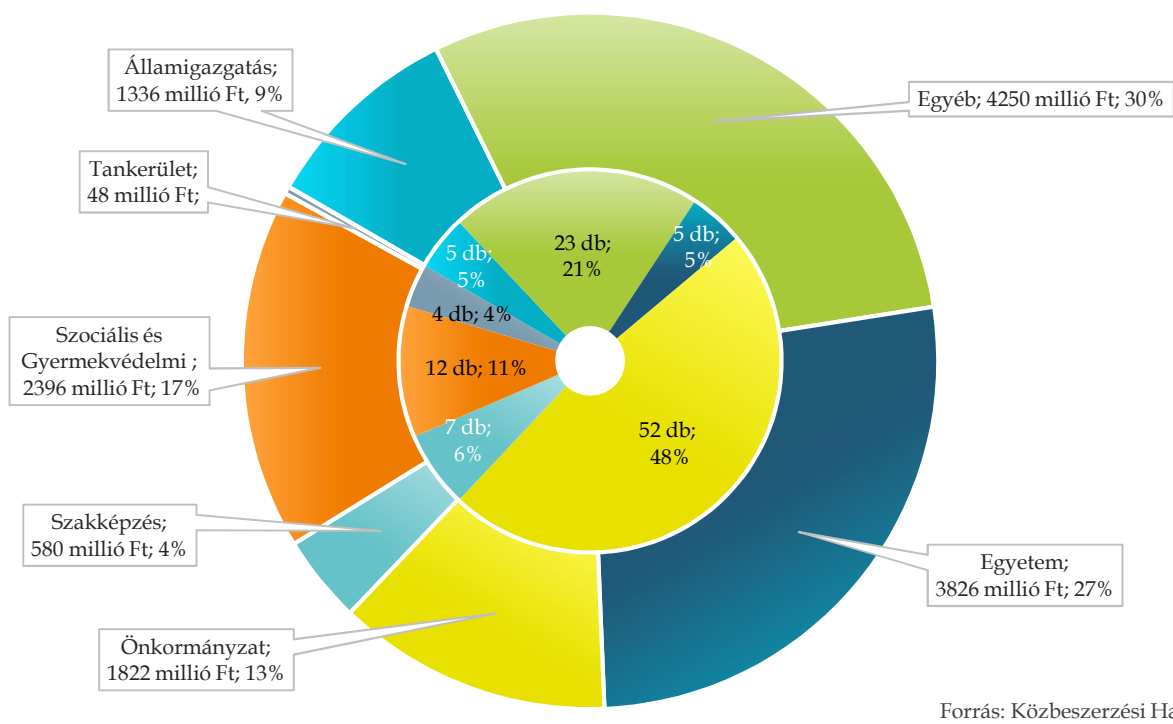
<sup>4</sup> Az önkormányzatok által megrendelt felújítások és átépítések gyakran több egymástól eltérő rendeltetésű épületre vonatkoztak, így a szerződéses adatok felhasználásával korrigálásra kerültek a közbeszerzések értékei úgy, hogy azok csak az oktatási célú részek értékeit tartalmazzák.

6. ábra: Az építési beruházások értéke (millió Ft) az oktatási közbeszerzéseken belül, 2019



Az oktatási intézmények által igénybe vett képzések megoszlását az egyes ajánlatkérők típusa szerint a 7. ábra tartalmazza:

7. ábra: Ajánlatkérők megoszlása képzési tárgyú oktatási közbeszerzések esetén, 2019





Az ábrán lévő adatokból látható, hogy képzéshez kapcsolódó közbeszerzéseken belül legnagyobb számban az önkormányzatok bonyolítottak le eljárásokat a 2019-es évben (52 db), a fennmaradó közel 50 százalékon számos intézmény osztozott. Az eljárások értékét tekintve az egyetemek 3,8 Mrd forintot tettek ki, megelőzve a szociális és gyermekvédelmi intézményeket (2,4 Mrd Ft) és az önkormányzatokat (1,8 Mrd Ft).

A 8. ábrán a képzések típusa szerinti megoszlás található a 2019. évre vonatkozóan, az eljárások száma és értéke alapján. A posztgraduális, az egészségügyi és a pedagógus képzések keretében legfőképp szakmai továbbképzésekhez kerestek oktatót.

A humán képzések közé vezetői továbbképzések, illetve kompetenciafejlesztések tartoztak, míg a szociális képzések a szociális területen dolgozók fejlesztését tűzték ki célul. A felnőttképzések közé az OKJ-s végzettséget adó képzések kerültek, míg azok a képzések, amelyek a tartósan munkanélküli embereket segítik a munkába állásban, a „munka” elnevezésű csoportba tartoztak. A vállalkozóvá válást segítik a vállalkozói képzések, miközben az egy darab nemzetközi képzés keretében a szálláshelyszolgáltatás területén dolgozó vállalkozók részére szerveztek olyan képzést, melynek a gyakorlati része több külföldi országot érintett.

8. ábra: A képzések fajtája a képzési tárgyú oktatási közbeszerzések esetén, 2019

